

СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Система нормативных документов в строительстве

ЖАРАНДАРДЫН ДАЧА, БАК ӨСТҮРҮҮЧҮ БИРИКМЕЛЕРИНИН
АЙМАКТАРЫН, АЛ ЖЕРДЕ ЖАЙГАШКАН ИМАРАТТАРДЫ ЖАНА
КУРУЛМАЛАРДЫ МЕРЧЕМДӨӨ ЖАНА КУРУУ

ПЛАНИРОВКА И ЗАСТРОЙКА ТЕРРИТОРИЙ
ДАЧНЫХ, САДОВОДЧЕСКИХ ОБЪЕДИНЕНИЙ ГРАЖДАН. ЗДАНИЯ И
СООРУЖЕНИЯ

Planning and development of territories
country, horticultural associations of citizens.
buildings and structures

Дата введения – 2019-01-01

1 Область применения

Настоящие строительные нормы распространяются на проектирование застройки территорий дачных, садоводческих некоммерческих объединений граждан (далее – дачное объединение), находящихся на них зданий и сооружений.

2 Нормативные ссылки

В настоящих строительных нормах использованы ссылки на следующие нормативные правовые акты и нормативные документы:

Водный кодекс Кыргызской Республики;

Закон Кыргызской Республики от 7 июня 2016 г. № 78 «Об обеспечении пожарной безопасности»;

Закон Кыргызской Республики от 30 декабря 2014 года № 175 «О ветеринарии»;

Закон Кыргызской Республики от 30 мая 2011 года № 34 Технический регламент «О безопасности питьевой воды»;

СНиП 2.04.01-85* Внутренний водопровод и канализация зданий;

СНиП 2.04.02-84* Водоснабжение. Наружные сети и сооружения;

СНиП 2.04.03-85 Канализация. Наружные сети и сооружения;

МСН 4.03-01-2003 Газораспределительные системы;

СН КР 31-09:2018 Здания жилые многоквартирные;

СанПиН «Зоны санитарной охраны источников водоснабжения и водопроводов хозяйственно-питьевого назначения», утвержденные постановлением Правительства Кыргызской Республики от 11 апреля 2016 года № 201;

СанПиН «Санитарно-защитные зоны и санитарная классификация

предприятий, сооружений и иных объектов», утвержденные постановлением Правительства Кыргызской Республики от 11 апреля 2016 года № 201.

П р и м е ч а н и е – При использовании настоящими строительными нормами целесообразно проверить действие ссылочных нормативных документов на территории Кыргызской Республики по соответствующим информационным указателям Национального органа по стандартизации и Госстроя, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при использовании настоящими строительными нормами, следует руководствоваться замененным (именным) нормативным документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 Термины и определения

В настоящих строительных нормах применяются следующие термины с соответствующими определениями:

3.1 биотуалет: Устройство для переработки фекальных отходов в органическое удобрение путем использования биологического процесса окисления, активизированного электроподогревом или химическими добавками;

3.2 веранда: Застекленное неотапливаемое помещение с крышей, пристроенное к дому или встроенное в него;

3.3 дачный земельный участок: Земельный участок, предоставленный гражданину или приобретенный им в целях отдыха (с правом возведения жилого строения или жилого дома, хозяйственных строений и сооружений, а также с правом выращивания сельскохозяйственных культур);

3.4 жилое строение: Здание, возводимое на садовом, дачном земельном участке для временного проживания без права регистрации;

3.5 жилой дом: Здание, возводимое на дачном земельном участке для временного или постоянного проживания с правом регистрации;

3.6 каптаж: Сооружение (каменная наброска, колодец, траншея) для перехвата и сбора подземных вод в местах их вывода на поверхность;

3.7 красные линии: Границы улиц, проездов по линиям ограждений садовых и дачных участков;

3.8 компостная яма: Это утилизация органических отходов, а также получение натурального субстрата для растений.

3.9 крыльцо: наружная пристройка при входе в дом с площадкой и лестницей;

3.10 люфт-клозет: Внутридомовая теплая уборная с подземным выгребом, в который фекалии поступают через сточную (фановую) трубу. Вентиляция осуществляется через специальный люфт-канал, примыкающий к обогревательным устройствам, а выгребной люк располагается снаружи;

3.11 надворная уборная: Легкая постройка, размещаемая над выгребной ямой;

общая площадь жилого строения, жилого дома: сумма площадей его помещений, встроенных шкафов, а также лоджий, балконов, веранд, террас и холодных кладовых, подсчитываемых со следующими понижающими коэффициентами: для лоджий - 0,5, для балконов и террас - 0,3, для веранд и холодных кладовых - 1,0; площадь, занимаемая печью, в площадь помещений не включается. Площадь под маршем внутриквартирной лестницы при высоте от пола до низа выступающих конструкций 1,6 м и более включается в площадь помещений, где расположена лестница;

3.12 проезд: Территория, предназначенная для движения транспорта и пешеходов, включающая однополосную проезжую часть, обочины, кюветы и укрепляющие бермы;

3.13 пудр-клозет: Туалет, в котором фекальные отходы подвергаются обработке порошкообразным составом, как правило, торфом и содержатся в сухом виде, в изолированной емкости (осмоленный ящик с крышкой) до образования компоста;

3.14 садоводческое или дачное объединение граждан: Некоммерческая организация, учрежденная гражданами на добровольных началах для содействия ее членам в решении общих социально-хозяйственных задач ведения садоводства или дачного хозяйства;

3.15 садовый земельный участок: Земельный участок, предоставленный гражданину или приобретенный им для выращивания сельскохозяйственных культур, а также для отдыха (с правом возведения жилого строения, хозяйственных строений и сооружений);

3.16 терраса: Огражденная открытая площадка, пристроенная к дому, размещаемая на земле или над нижерасположенным этажом и, как правило, имеющая крышу;

3.17 территория общего пользования: Территории, которыми беспрепятственно пользуется неограниченный круг лиц;

3.18 улица: Территория общего пользования, предназначенная для движения транспорта и пешеходов, включающая двуполосную проезжую часть, обочины, кюветы и укрепляющие бермы.

4 Общие положения

4.1 Организация территории дачного, садоводческого объединения осуществляется в соответствии с утвержденным органом местного самоуправления проектом планировки территории дачного, садоводческого объединения, являющимся юридическим документом, обязательным для исполнения всеми участниками освоения и застройки территории дачного, садоводческого объединения. Все изменения и отклонения от проекта должны быть утверждены органом местного самоуправления.

Проект может разрабатываться как для одной, так и для группы (массива) рядом расположенных территорий дачных, садоводческих объединений.

Для группы (массива) территорий дачных, садоводческих объединений, занимающих площадь более 50 га, разрабатывается

концепция генерального плана, предшествующая разработке проектов планировки территорий дачных, садоводческих объединений и содержащая основные положения по развитию: внешних связей с системой поселений; транспортных коммуникаций; социальной и инженерной инфраструктуры.

4.2 При установлении границ территории дачного, садоводческого объединения должны соблюдаться требования охраны окружающей среды, по защите территории от шума и выхлопных газов транспортных магистралей, промышленных объектов, от электрических, электромагнитных излучений, от выделяемого из земли радона и других негативных воздействий.

4.3 Размещение территорий дачных, садоводческих объединений запрещается в санитарно-защитных зонах промышленных предприятий и других охранных зонах с особыми условиями использования территории.

4.4 Территорию дачного, садоводческого объединения необходимо отделять от железных дорог любых категорий и автодорог общего пользования I, II, III категорий санитарно-защитной зоной шириной не менее 50 м, от автодорог IV категории - не менее 25 м, с размещением в ней лесополосы шириной не менее 10 м.

4.5 Запрещается размещение территорий дачных, садоводческих объединений на землях, расположенных под линиями высоковольтных передач 35 кВА и выше, а также с пересечением этих земель магистральными газо- и нефтепроводами. Расстояние по горизонтали от крайних проводов высоковольтных линий (при наибольшем их отклонении) до границы территорий садоводческого объединения принимается в соответствии с ПУЭ КР.

4.6 Расстояние от застройки на территории садоводческих объединений до лесных массивов должно быть не менее 15 м.

4.7 При пересечении территории садоводческого объединения инженерными коммуникациями надлежит предусматривать санитарно-защитные зоны в соответствии с СанПиНом «Санитарно-защитные зоны и санитарная классификация предприятий, сооружений и иных объектов», утвержденным постановлением Правительства Кыргызской Республики от 11 апреля 2016 года № 201.

4.8 Территории дачных, садоводческих объединений в зависимости от числа земельных участков, расположенных на них, подразделяются на:

- малые - до 100;
- средние - от 101 до 300;
- крупные - 301 и более участков.

5 Планировка и застройка территории дачного, садоводческого объединения

5.1 По границе территории дачного, садоводческого объединения предусматривается ограждение. Допускается не предусматривать

ограждение при наличии естественных границ (река, бровка оврага и др.).

Ограждение территории дачного, садоводческого объединения не следует заменять рвами, канавами, земляными валами.

5.2 Территория дачного, садоводческого объединения должна быть соединена подъездной дорогой с автомобильной дорогой общего пользования.

5.3 На территорию дачного, садоводческого объединения с числом садовых участков до 50 следует предусматривать один въезд, более 50 - не менее двух въездов. Ширина ворот должна быть не менее 4,5 м, калитки - не менее 1 м.

5.4 Земельный участок, предоставленный садоводческому, дачному объединению, состоит из земель общего пользования и земель индивидуальных участков.

К землям общего пользования относятся земли, занятые дорогами, улицами, проездами (в пределах красных линий), пожарными водоемами, а также площадками и участками объектов общего пользования (включая их санитарно-защитные зоны).

Минимально необходимый состав зданий, сооружений и размеры площадок общего пользования приведены в таблице 1.

Т а б л и ц а 1 Минимально необходимый состав зданий, сооружений и размеры площадок общего пользования

Объекты	Удельные размеры земельных участков, м ² на 1 садовый участок, на территории дачных, садоводческих объединений с числом участков		
	до 100 (малые)	101 – 300 (средние)	301 и более (крупные)
Сторожка с правлением объединения	1-0,7	0,7-0,5	0,4-0,4
Магазин смешанной торговли	2-0,5	0,5-0,2	0,2 и менее
Здания и сооружения для хранения средств пожаротушения	0,5	0,4	0,35
Площадки для мусоросборников	0,1	0,1	0,1
Площадка для стоянки автомобилей при въезде на территорию садоводческого объединения	0,9	0,9-0,4	0,4 и менее

П р и м е ч а н и я

1 Состав и площадь необходимых инженерных сооружений, размеры их земельных участков, охранная зона определяются по техническим условиям эксплуатирующих организаций.

2 Типы и размеры зданий и сооружений для хранения средств пожаротушения определяются по согласованию с органами Государственной противопожарной службы. Помещение для хранения переносной мотопомпы и противопожарного инвентаря должно иметь площадь не менее 10 м² и несгораемые стены.

5.5 При въезде на территорию общего пользования дачного, садоводческого объединения должна быть предусмотрена сторожка, состав и площади помещений которой устанавливаются согласно заданием на проектирование, уставом дачного, садоводческого объединения.

5.6 Планировочное решение территории дачного, садоводческого объединения должно обеспечивать проезд автотранспорта ко всем индивидуальным садовым участкам и объектам общего пользования.

5.7 На территории дачного, садоводческого объединения ширина улиц и проездов в красных линиях должна быть, м:

для улиц - не менее 15 м;

для проездов - не менее 9 м.

Минимальный радиус закругления края проезжей части - 6,0 м.

Ширина проезжей части улиц и проездов принимается для улиц - не менее 7,0 м, для проездов - не менее 3,5 м.

5.8 На проездах следует предусматривать разъездные площадки длиной не менее 15 м и шириной не менее 7 м, включая ширину проезжей части. Расстояние между разъездными площадками, а также между разъездными площадками и перекрестками должно быть не более 200 м.

Максимальная протяженность тупикового проезда не должна превышать 150 м.

Тупиковые проезды обеспечиваются разворотными площадками размером не менее 15 х 15 м. Использование разворотной площадки для стоянки автомобилей не допускается.

5.9 Для обеспечения пожаротушения, при отсутствии централизованного водоснабжения, на территории общего пользования дачного, садоводческого объединения должны предусматриваться противопожарные водоемы или резервуары вместимостью, м³, при числе участков: до 300 - не менее 25, более 300 - не менее 60 (каждый с площадками для установки пожарной техники, с возможностью забора воды насосами и организацией подъезда не менее двух пожарных автомобилей).

Число водоемов (резервуаров) и их расположение определяются требованиями СНиП 2.04.02.

Садоводческие, дачные объединения, включающие до 300 садовых участков, в противопожарных целях должны иметь переносную мотопомпу; при числе участков от 301 до 1000 - прицепную мотопомпу; при числе участков более 1000 - не менее двух прицепных мотопомп.

Для хранения мотопомп обязательно строительство специального

помещения.

5.10 Здания и сооружения общего пользования должны отстоять от границ садовых участков не менее чем на 4 м.

5.11 На территории дачных, садоводческих объединений и за ее пределами запрещается организовывать свалки отходов. Бытовые отходы, как правило, должны утилизироваться на садовых, дачных участках. Для не утилизируемых отходов (стекло, металл, полиэтилен и др.) на территории общего пользования должны быть предусмотрены площадки для установки контейнеров. Площадки должны быть ограждены с трех сторон глухим ограждением высотой не менее 1,5 м, иметь твердое покрытие и размещаться на расстоянии не менее 20 и не более 500 м от границ участков.

5.12 Отвод поверхностных стоков и дренажных вод с территории дачных, садоводческих объединений в кюветы и канавы осуществляется в соответствии с проектом планировки территории дачного, садоводческого объединения.

6 Планировка и застройка садовых, дачных участков

6.1 Площадь индивидуального садового, дачного участка принимается не менее 0,04 га.

6.2 По периметру индивидуальных садовых, дачных участков рекомендуется устраивать сетчатое ограждение. По обоюдному письменному согласию владельцев соседних участков (согласованному правлением дачного, садоводческого объединения) возможно устройство ограждений других типов.

Допускается по решению общего собрания членов дачного, садоводческого объединения устройство глухих ограждений со стороны улиц и проездов.

6.3 На садовом, дачном участке следует предусматривать устройство компостной площадки, ямы или ящика, а при отсутствии канализации - и уборной.

6.4 На садовом, дачном участке могут возводиться жилое строение или жилой дом, хозяйственные постройки и сооружения, в том числе теплицы, летняя кухня, баня (сауна), душ, навес или гараж для автомобилей.

Допускается возведение хозяйственных построек разных типов, определенных местными традициями и условиями обустройства. Порядок возведения, состав, размеры и назначение хозяйственных построек для содержания мелкого скота и птицы, а также требования по соблюдению санитарно-ветеринарных безопасностей устанавливаются в соответствии Законом Кыргызской Республики от 30 декабря 2014 года № 175 «О ветеринарии»

6.5 Противопожарные расстояния между строениями и сооружениями в пределах одного садового участка не нормируются.

Противопожарные расстояния между жилыми строениями или жилыми домами, расположенными на соседних участках, в зависимости от

материала несущих и ограждающих конструкций должны быть не менее указанных в таблице 2.

Допускается группировать и блокировать жилые строения или жилые дома на двух соседних участках при однорядной застройке и на четырех соседних участках при двухрядной застройке.

При этом противопожарные расстояния между жилыми строениями или жилыми домами в каждой группе не нормируются, а минимальные расстояния между крайними жилыми строениями или жилыми домами групп принимаются по таблице 2.

Т а б л и ц а 2 Минимальные противопожарные расстояния между крайними жилыми строениями (или домами) и группами жилых строений (или домов) на участках

Материал несущих и ограждающих конструкций	Расстояния, м		
	А	Б	В
Камень, бетон, железобетон и другие негорючие материалы	6	8	10
То же, с деревянными перекрытиями и покрытиями, защищенными негорючими и трудногорючими материалами	8	10	12
Древесина, каркасные ограждающие конструкции из негорючих, трудногорючих и горючих материалов	10	12	15

6.6 Жилое строение или жилой дом должны отстоять от красной линии улиц не менее чем на 5 м, от красной линии проездов - не менее чем на 3 м. При этом между домами, расположенными на противоположных сторонах проезда, должны быть учтены противопожарные расстояния, указанные в таблице 2. Расстояния от хозяйственных построек до красных линий улиц и проездов должны быть не менее 5 м. По согласованию с правлением дачного, садоводческого объединения навес или гараж для автомобиля может размещаться на участке, непосредственно примыкая к ограде со стороны улицы или проезда.

6.7 Минимальные расстояния до границы соседнего участка по санитарно-бытовым условиям должны быть от:

жилого строения (или дома) - 3 м;

постройки для содержания мелкого скота и птицы - 4 м;

других построек - 1 м;

стволов высокорослых деревьев - 4 м, среднерослых - 2 м;

кустарника - 1 м.

Расстояние между жилым строением (или домом), хозяйственными постройками и границей соседнего участка измеряется от цоколя или от стены дома, постройки (при отсутствии цоколя), если элементы дома и

постройки (эркер, крыльцо, навес, свес крыши и др.) выступают не более чем на 50 см от плоскости стены. Если элементы выступают более чем на 50 см, расстояние измеряется от выступающих частей или от проекции их на землю (консольный навес крыши, элементы второго этажа, расположенные на столбах и др.).

При возведении на садовом, дачном участке хозяйственных построек, располагаемых на расстоянии 1 м от границы соседнего садового, дачного участка, скат крыши следует ориентировать таким образом, чтобы сток дождевой воды не попал на соседний участок.

6.8 Минимальные расстояния между постройками по санитарно-бытовым условиям должны быть, м:

от жилого строения или жилого дома до душа, бани (сауны), уборной - 8;

от колодца до уборной и компостного устройства - 8.

Указанные расстояния должны соблюдаться между постройками, расположенными на смежных участках.

6.9 В случае примыкания хозяйственных построек к жилому строению или жилому дому расстояние до границы с соседним участком измеряется отдельно от каждого объекта блокировки, например:

дом-гараж (от дома не менее 3 м, от гаража не менее 1 м);

дом-постройка для скота и птицы (от дома не менее 3 м, от постройки для скота и птицы не менее 4 м).

6.10 Гаражи для автомобилей могут быть отдельно стоящими, встроенными или пристроенными к садовому, дачному дому и хозяйственным постройкам.

6.11 На садовых, дачных участках площадью 0,06 - 0,12 га под строения, отмостки, дорожки и площадки с твердым покрытием следует отводить не более 30% территории.

7 Объемно-планировочные и конструктивные решения зданий и сооружений

7.1 Жилые строения или жилые дома проектируются (возводятся) с различной объемно-планировочной структурой.

7.2 Под жилым строением или жилым домом и хозяйственными постройками допускается устройство подвала и погреба.

7.3 Высота жилых помещений принимается от пола до потолка не менее 2,2 м.

Высоту хозяйственных помещений, в том числе расположенных в подвале, следует принимать не менее 2 м, высоту погреба - не менее 1,6 м до низа выступающих конструкций (балок, прогонов).

При проектировании домов для круглогодичного проживания следует учитывать требования СНиП 31-09.

7.4 Лестницы, ведущие на второй этаж (в том числе на мансарду), могут располагаться как внутри, так и снаружи жилых строений или жилых домов. Параметры указанных лестниц, а также лестниц, ведущих в подвальные и цокольные этажи, принимаются в зависимости от

конкретных условий и, как правило, с учетом требований СНиП 31-09.

7.5 Не допускается организация стока дождевой воды с крыш на соседний участок.

8 Инженерное обустройство

8.1 Территория дачного, садоводческого объединения должна быть оборудована системой водоснабжения, отвечающей требованиям СНиП 2.04.02.

Снабжение хозяйственно-питьевой водой может производиться как от централизованной системы водоснабжения, так и автономно - от шахтных и мелкотрубчатых колодцев, каптажей родников с соблюдением требований, изложенных в СанПиН «Зоны санитарной охраны источников водоснабжения и водопроводов хозяйственно-питьевого назначения» утвержденные постановлением Правительства Кыргызской Республики от 11 апреля 2016 года № 201.

Устройство ввода водопровода в жилые строения и жилые дома согласно СНиП 2.04.01 допускается при наличии местной канализации или при подключении к централизованной системе канализации.

Свободный напор воды в сети водопровода на территории садоводческого объединения должен быть не менее 0,1 МПа.

8.2 На землях общего пользования дачного, садоводческого объединения должны быть предусмотрены источники питьевой воды. Вокруг каждого источника организуется зона санитарной охраны радиусом от 30 до 50 м (для артезианских скважин устанавливается гидрогеологами).

Для артскважины в комплексе с водозаборным узлом зону I пояса по согласованию с местными органами санитарно-эпидемиологической службы допускается сократить до 15 м.

8.3 В системах водоснабжения гигиенические требования к качеству питьевой воды, подаваемой на хозяйственно-питьевые нужды, должно соответствовать Закону Кыргызской Республики Технический регламент «О безопасности питьевой воды».

8.4 Расчет систем водоснабжения производится исходя из следующих норм среднесуточного водопотребления на хозяйственно-питьевые нужды:

при водопользовании из водоразборных колонок, скважин, шахтных колодцев - 30 - 50 л/сут на 1 жителя;

при обеспечении внутренним водопроводом и канализацией (без ванн) - 125 - 160 л/сут на 1 жителя.

Для полива посадок на приусадебных участках: овощных культур - 3 - 15 л/м² в сутки; плодовых деревьев - 10 - 15 л/м² в сутки.

При наличии водопровода или артезианской скважины для учета расходуемой воды на водоразборных устройствах следует предусматривать установку счетчиков.

8.5 Территории дачных, садоводческих объединений должны быть обеспечены противопожарным водоснабжением путем подключения к наружным водопроводным сетям либо путем устройства

противопожарных водоемов или резервуаров.

На наружных водопроводных сетях через каждые 100 м следует устанавливать соединительные головки для забора воды пожарными машинами.

Водонапорные башни, расположенные на территории дачных, садоводческих объединений, должны быть оборудованы устройствами (соединительными головками и т.п.) для забора воды пожарными машинами.

По согласованию с органами противопожарной службы допускается для целей пожаротушения использовать естественные источники, расположенные на расстоянии не более 200 м от территорий дачных, садоводческих объединений.

Расход воды для пожаротушения следует принимать 5 л/с.

8.6 Сбор, удаление и обезвреживание нечистот могут быть неканализованными, с помощью местных очистных сооружений, размещение и устройство которых осуществляется с соблюдением соответствующих норм и согласованием в установленном порядке. Допускается канализование участков с количеством стоков до 5 тыс. м³/сут на единые очистные сооружения закрытого типа с современной технологией и доведением очищенных вод до нормативных показателей с санитарно-защитной зоной 20 м до жилых строений.

Возможно также подключение к централизованным системам канализации при соблюдении требований СНиП 2.04.03. В исключительных случаях при централизованном канализовании территории на участках, расположенных в пониженных местах рельефа, разрешается устройство локальных очистных сооружений.

8.7 При неканализованном удалении фекалий надлежит обеспечивать устройства с местным компостированием - пудр-клозеты, биотуалеты.

Допускается использование выгребных устройств типа люфт-клозет и надворных уборных, а также одно- и двухкамерных септиков с размещением от границ участка не менее 1 м. Не допускается устройство люфт-клозетов в IV климатическом районе и III Б подрайоне.

На каждом индивидуальном участке допускается применять локальные очистные сооружения производительностью до 1 - 3 м³ с дальнейшим отводом в пониженное место.

8.8 Сбор и обработку стоков душа, бани, сауны и хозяйственных сточных вод следует производить в фильтровальной траншее с гравийно-песчаной засыпкой или в других очистных сооружениях, расположенных на расстоянии не ближе 1 м от границы соседнего участка.

Допускается хозяйственные сточные воды сбрасывать в наружный кювет по специально организованной канаве, при согласовании в каждом отдельном случае с органами санитарного надзора.

8.9 В отапливаемых домах обогрев и горячее водоснабжение следует предусматривать от автономных систем, к которым относятся: источники теплоснабжения (котел, печь и др.), а также нагревательные приборы и водоразборная арматура.

8.10 Газоснабжение домов может быть от газобаллонных установок

сжиженного газа, от резервуарных установок со сжиженным газом или от газовых сетей. Проектирование газовых систем, установку газовых плит и приборов учета расхода газа следует осуществлять в соответствии с требованиями Правил безопасности в газовой хозяйстве и МСН 4.03-01

8.11 Баллоны вместимостью более 12 л для снабжения газом кухонных и других плит должны располагаться в пристройке из негорючего материала или в металлическом ящике у глухого участка наружной стены не ближе 5 м от входа в здание.

8.12 Сети электроснабжения на территории дачного, садоводческого объединения следует предусматривать, как правило, воздушными линиями. Запрещается проведение воздушных линий непосредственно над участками, кроме индивидуальной подводки.

8.13 Электрооборудование и молниезащиту домов и хозяйственных построек следует проектировать в соответствии с требованиями Правил безопасности в газовом хозяйстве и РДС 34.21.122.

8.14 В жилом строении (доме) следует предусматривать установку счетчика для учета потребляемой электроэнергии.

8.15 На улицах и проездах территории дачного (садоводческого) объединения следует предусматривать наружное освещение, управление которым осуществляется, как правило, из сторожки.

8.16 Помещение сторожки должно быть обеспечено телефонной связью или мобильной радиосвязью, позволяющей осуществлять вызов неотложной медицинской помощи, пожарной, милицейской и аварийных служб.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН КУРУЛУШ ЧЕНЕМДЕРИ

Курулуштагы ченемдик документтер тутуму

**ЖАРАНДАРДЫН ДАЧА, БАК ӨСТҮРҮҮЧҮ БИРИКМЕЛЕРИНИН
АЙМАКТАРЫН, АЛ ЖЕРДЕ ЖАЙГАШКАН ИМАРАТТАРДЫ ЖАНА
КУРУЛМАЛАРДЫ МЕРЧЕМДӨӨ ЖАНА КУРУУ**

**ПЛАНИРОВКА И ЗАСТРОЙКА ТЕРРИТОРИЙ
ДАЧНЫХ, САДОВОДЧЕСКИХ ОБЪЕДИНЕНИЙ ГРАЖДАН.
ЗДАНИЯ И СООРУЖЕНИЯ**

Planning and development of territories
country, horticultural associations of citizens.
buildings and structures

**Киргизүү датасы - 2019-01-
01**

1 Колдонуу чөйрөсү

1.1 Ушул курулуш ченемдер жарандардын дача, бак өстүрүүчү коммерциялык эмес бирикмелеринин(мындан ары- дача бирикмеси) аймактарына, ал жерде жайгашкан имараттарды жана курулмалардыкурууну долбоорлоого тиешелүү, ошондой эле Кыргыз Республикасынын субъекттерине аймактык курулуш ченемдерди иштеп чыгууга негиз болуп берет.

2 Ченемдик шилтемелер

Ушул курулуш ченемдеринде төмөндөгү документтерге ченемдик шилтемелер пайдаланылды:

Кыргыз Республикасынын Суу кодекси;

Кыргыз Республикасынын 2016-ж. 7-июнундагы № 78 «Өрт коопсуздугун камсыздоо жөнүндө» мыйзамы;

Кыргыз Республикасынын 2014-ж. 30-декабрындагы № 175 «Ветеринария жөнүндө» мыйзамы;

Кыргыз Республикасынын 2011-ж. 30-майындагы № 34 «Ичүүчү суунун коопсуздугу жөнүндө» мыйзамы;

КЧЖЭ 2.04.01-85*. Имараттардын ички суу түтүктөрү жана канализациясы;

КЧЖЭ 2.04.02-84* Суу менен камсыздоо. Тышкы тармактар жана курулмалар;

КЧЖЭ 2.04.03-85 Канализация. Тышкы тармактар жана курулмалар;

МАКЧ 4.03-01-2003 Газ бөлүштүрүүчү тутумдар;

КЧЖЭ 31-02-2018 Бир батирлүү турак үйлөр;

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2016-ж. 11-апрелдеги № 201 токтому менен бекитилген СанЭЖЧ «Суу менен камсыздоо булактарын жана чарба-ичүүчү милдеттеги суу түтүктөрүн санитардык-коргоочу зоналары»;

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2016-ж. 11-апрелдеги № 201 токтому менен бекитилген СанЭЖЧ «Ишканаларды, курулмаларды жана башка объекттерди санитардык классификациялоо жана аларды санитардык-коргоочу зоналары».

3 Терминдер жана аныктамалар

3.1 Ушул курулуш ченемдеринде төмөндөгү терминдертиешелүү аныктамалары менен берилген:

3.2 **биодаараткана:** Электр жылытуу аркылуу же химиялык заттарды кошуу менен активдештирип, биологиялык кычкылдануу процессин колдонуу аркылуу фекалдык калдыктарды органикалык жер семирткичтерге кайра иштетүүчү түзүлүш;

3.3 **дача жер тилкеси:** Жаранга эс алуу үчүн берилген же сатып алынган жер тилкеси (турак курулушту же турак үйдү, чарба курулмаларын тургузуу укугуна, ошондой эле айыл чарба өсүмдүктөрүн өстүрүү укугуна ээ);

3.4 **турак имарат:** Бак өстүрүүчү, дача жер тилкелеринде катталууга укугу жок, убактылуу жашоо үчүн тургузулган имарат;

3.5 **турак үй:** Бак өстүрүүчү, дача жер тилкелеринде катталууга укуктуу, убактылуу жашоо үчүн тургузулган имарат;

3.6 **каптаж:** Жер алдындагы сууларды жер үстүнө чыккан жерде тосуп, чогултуу үчүн курулма (таш наброска, кудук, траншея);

3.7 **кызыл сызыктар:** Дача жана бак өстүрүүчү тилкелердин тосмолорунун сызыктары боюнча көчөлөрдүн, транспорт жолдорунун чектери;

3.8 **компост аңы:** Органикалык таштандыларды жок кылуу, ошондой эле өсүмдүктөр үчүн табигый субстратты алуу;

3.9 **крыльцо:** Үйгө кирип чыгуучу эшиктин алдында жасалган баскычтуу тепкичи бар аянтча;

3.10 **люфт-клозет:** Үйдүн ичиндеги жылуу, жер алдында фекалдарды чыгаруучусу бар даараткана, ал жакка фекалийлер агын (фан)

трубасы аркылуу түшөт. Желдетүү атайын люфт-канал аркылуу жүргүзүлөт, люфт-канал жылытуучу түзүлүштөргө ыкталат, ал эми фекалдарды чыгаруучу люк сыртта жайгашат;

3.11 короодогу даараткана: Андын үстүнө курулган жеңил курулма;

турак курулуштун жана турак үйдүн жалпы аянты: анын бөлмөлөрүнүн, кошо курулган шкафтардын, лоджиялардын, балкондордун, верандалардын, террасалардын жана муздак кампалардын аянттарынын суммасы, төмөндөгүдөй төмөндөтүлүүчү коэффициенттер менен эсептелет: лоджиялар үчүн - 0,5, балкон жана террасалар үчүн - 0,3, веранда жана муздак кампалар үчүн - 1,0; меш ээлеген аянт бөлмөнүн аянтына кирбейт. Батирдин ичиндеги тепкич маршынын бийиктиги полдон чыгып турган конструкциялардын төмөн жагына чейин 1,6 м жана андан бийик болгон учурда тепкич маршынын алдындагы аянт тепкич жайгашкан бөлмөнүн аянтына кирет.

3.12 жол/өткөөл: Өзүнө транспорт үчүн бир тилкелүү бөлүктү, жолдун четин, кюветтерди жана бекемдөөчү бермаларды камтыган транспорт жана жүргүнчүлөрдүн жүрүшүнө арналган аймак;

3.13 пудр-клозет: Даараткана, анда фекалдык калдыктар уна сыяктуу курам менен иштетилет, адатта, торф менен иштетилет, ошондуктан кургак болуп, обочолонгон идиште (чайыр шыбалган капкактуу жашик) компост болгонго чейин сакталат;

3.14 жарандардын дача, бак өстүрүүчү бирикмелери: Жарандар тарабынан өз ыктыярдуулугу менен, бак өстүрүүчү чарбаларды жүргүзүүдө келип чыккан жалпы социалдык-чарбалык маселелерди чечүүгө уюмдун мүчөлөрүнө көмөк көрсөтүү үчүн түзүлгөн коммерциялык эмес уюм;

3.15 бак өстүрүүчү жер тилкеси: Жаранга айыл чарба өсүмдүктөрүн өстүрүүгө, ошондой эле эс алуу үчүн берилген же сатып алынган жер тилкеси (турак курулушту же турак үйдү, чарба курулмаларын тургузуу укугуна ээ);

3.16 терраса: Жерде же төмөн жайгашкан кабаттын үстүндө жайгашкан, адатта, чатыры бар, үйгө кошулуп курулган, тосулган ачык аянт;

3.17 жалпы колдонуучу жер аймагы: Адамдардын чектелбеген саны тоскоолдуктарсыз колдонгон жер аймагы;

3.18 көчө: Жалпы колдонуучу жер аймагы, өзүнө транспорт үчүн эки тилкелүү бөлүктү, жолдун четин, кюветтерди жана бекемдөөчү бермаларды камтыган транспорт жана жүргүнчүлөрдүн жүрүшүнө арналган аймак;

4 Жалпы жоболор

4.1 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймагын уюштуруу жергиликтүү өзүн-өзү башкаруу органы бекиткен, дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймагын өздөштүрүүгө жана ал жерде курууга катышкан бардык адамдарга милдеттүү болгон юридикалык документ болуп эсептелген, дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймагын мерчемдөө долбооруна ылайык жүргүзүлөт.

Долбоорду өзгөртүүлөр жана андан четке чыгуулардын баары жергиликтүү өзүн-өзү башкаруу органы менен бекитилүүгө тийиш.

Долбоорду бир дача, бак өстүрүүчү бирикмеге түзгөндөй эле, бири бирине жакын жайгашкан дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарынын тобуна (массивге) иштеп чыкса болот.

50 га дан ашык аянтты ээлеген дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарынын тобуна (массивге) дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарын мерчемдөөгө чейин генералдык мерчемдин концепциясы иштелип чыгат, анда эл жайгашкан жерлердин тутумдары менен тышкы байланыштарды; транспорт коммуникациясын, социалдык жана инженердик инфраструктураны өнүктүрүү боюнча негизги жоболор камтылат.

4.2 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарынын чегин аныктоодо курчап турган айлана-чөйрөнү коргоо талаптары, аймакты чуулдоодон жана транспорт магистралдарынын пайдаланып бүткөн газынан, өнөржай объектилеринен, электр жана электрмагнит шоолалануудан, жерден чыккан радондон жана башка терс таасирлерден коргоо талаптары сакталууга тийиш.

4.3 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарын өнөржай ишканаларынын санитардык-коргоочу зоналарында жана башка аймакты өзгөчө пайдалануу шартында иштеген корголуучу зоналарда жайгаштырууга тыюу салынат.

4.4 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарын бардык категориядагы темиржолдордон жана I, II, III категориядагы жалпы колдонуучу автожолдордон 50м кем эмес кеңдиктеги санитардык-коргоочу зоналары менен бөлүү керек, ал эми IV категориядагы автожолдордон – 25м кем эмес алыстыкта, анда 10м кем эмес кеңдиктеги токой тилкесин отургузуу зарыл.

4.5 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарын жогорку чыңалуудагы 35 кВА передача линияларынын алдындагы жерлерге, ошондой эле ошол жерлерди магистралдуу газ жана мунай өткөргүчтөрү кесип өткөн жерлерге жайгаштырууга тыюу салынат.

Жогорку чыңалуудагы линиялардын четки сымдарынан (алардын эн

чоң четке чыгууларында) бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарына чейинки горизонталдуу аралык КР ЭОЭ ылайык кабыл алынат.

4.6 Бак өстүрүүчү бирикмелердин аймагындагы куруулардан токой массивдерине чейинки аралык 15м кем эмес болууга тийиш.

4.7 Бак өстүрүүчү бирикмелердин аймагын инженердик коммуникациялар кесип өткөндө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2016-ж. 11-апрелдеги № 201 токтому менен бекитилген СанЭЖЧ «Ишканаларды, курулмаларды жана башка объекттерди санитардык классификациялоо жана аларды санитардык-коргоочу зоналарына» ылайык санитардык-коргоочу зоналарды алдын ала карап чыгуу керек.

4.8 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймагы аларда жайгашкан жер тилкелеринин санына жараша :

- 100гө чейин - чакан;
- 101ден 300чейин - орто;
- 301ден көп тилке - ири деп бөлүнөт.

5 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарын мерчемдөө жана

ал жерде куруу

5.1 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймагынын чеги боюнча тосмо каралган. Эгерде табигый чектер бар болсо (суу, андын кашы ж.б), тосмо койбой коюуга уруксат берилет.

Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймагынын тосмолорун казылган аң, арыктар, үйүлгөн жер тосмолору менен алмаштырууга болбойт.

5.2 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймагы чоң жолго чыгуучу жалпы колдонуучу автомобиль жолу менен байланышы керек.

5.3 Бак тилкелеринин саны 50гө чейинки дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймагына бир кирүү каралуусу абзел, 50дөн көп болсо, экиден кем эмес болушу керек. Дарбазанын туурасы 4,5 м кем эмес, калитканыкы - 1 м кем эмес болууга тийиш.

5.4 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелерге берилген жер тилкеси жалпы колдонгон жерлерден жана жеке жер тилкелерден турат.

Жалпы колдонуучу жерлерге (кызыл сызыктын чегиндеги) жолдор, көчөлөр, өткөөлдөр, өрт өчүрүүчү суулар, ошондой эле жалпы колдонгон аянттар жана тилкелер (алардын ичинде санитардык-коргоочу зоналар) жайгашкан жерлер кирет.

Жалпы колдонуучу жерлердеги зарыл болгон имараттардын жана курулмалардын минималдуу курамы жана өлчөмү 1-таблицада берилген.

1 - т а б л и ц а Жалпы колдонуучу жерлердеги зарыл болгон

имараттардын жана курулмалардын минималдуу курамы жана өлчөмү

Объекттер	Жер тилкелеринин саны төмөндө көрсөтүлгөндөй дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймагында жер тилкелеринин салыштырмалуу өлчөмдөрү, 1 бак тилкесине м ² ,		
	100 чейин (чакан)	101 – 300 (орто)	301ден көп (ири)
Бирикменин башкармалыгы менен кароолкана	1-0,7	0,7-0,5	0,4-0,4
Аралаш соода дүкөнү	2-0,5	0,5-0,2	0,2ден аз
Өрт өчүрүүчү каражаттарды сактоочу имараттар жана курулмалар	0,5	0,4	0,35
Таштандыларды чогултуу үчүн аянтчалар	0,1	0,1	0,1
Бак өстүрүүчү бирикменин аймагына киргенде автомобилдерди коюу үчүн аянт	0,9	0,9-0,4	0,4төн аз
Э с к е р т ү ү 1 Тиешелүү инженердик курулмалардын курамы жана аянттары, алардын жер тилкелеринин өлчөмдөрү, коргоо зонасы эксплуатациялоочу уюмдардын техникалык шарттары боюнча аныкталат. 2 Өрт өчүрүүчү каражаттарды сактоочу имараттардын жана курулмалардын типтери жана өлчөмдөрү Мамлекеттик өрткө каршы кызмат органдары менен макулдашуу боюнча аныкталат. Көчүрмө мотопомпаны жана өрткө каршы инвентарды сактоо үчүн бөлмө 10м² кем эмес аянтка ээ болуп, дубалдары өрткө туруктуу болууга тийиш.			

5.5 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин жалпы колдонуучу аймагына кирүүдө кароолкана болушу керек, анын бөлмөлөрүнүн курамы жана аянты долбоордун тапшырмасына, дача, бак өстүрүүчү бирикменин уставына ылайык аныкталат.

5.6 Дача, бак өстүрүүчү бирикменин аймагынын мерчемдөө чечимдери бардык жеке бак тилкелерине жана жалпы колдонуучу

объекттерге автотранспорттун өтүшүн камсыздоого тийиш.

5.7 Дача, бак өстүрүүчү бирикменинаймагында кызыл сызыктагы көчөлөрдүн жана өткөөлдөрдүн туурасы төмөндөгүдөй болушу керек:

Көчөлөр үчүн- 15 м кем эмес;

Өткөөлдөр үчүн- 9 м кем эмес.

Жүрүүгө жарактуу бөлүктүн четинин бурулушунун минималдуу радиусу - 6,0 м.

Көчөлөрдүн жана өткөөлдөрдүн жүрүүгө жарактуу бөлүгүнүн көчөлөр үчүн туурасы - 7,0м кем эмес, өткөөлдөр үчүн - 3,5 м кем эмес.

5.8 Өткөөлдөрдө жолдор айрылган жерлерде 15м кем эмес узундуктагы жана жүрүүгө жарактуу бөлүктүн кеңдиги кошулуп, 7м кем эмес кеңдиктеги аянтчалар каралышы керек, ошондой эле жолдор айрылган жерлердеги аянтчалар менен кайчы жолдун ортосундагы аралык 200м көп болбошу керек.

Туюк өткөөлдүн максималдуу узундугу 150м ашпоого тийиш.

Туюк өткөөлдөр 15 x 15 м кем эмес өлчөмдөгү бурула турган аянтчалар менен камсыздалат. Бурула турган аянтчаларга автомобилдерди токтотуп коюуга уруксат берилбейт.

5.9 Борборлоштурулган өрт өчүрүүчү суу камсыздоо жок болгон учурда өрт өчүрүүнү камсыздоо үчүн дача, бак өстүрүүчү бирикменинжалпы колдонуучу аймагында өрткө каршы көлмөлөр же резервуарлар каралышы керек, алардын сыйдыргычтыгы тилкелерге жараша өзгөрүп турат: 300чейин - 25м³ кем эмес; 300дөн ашуун - 60м³ кем эмес(ар биринде өрт өчүрүүчү транспортту орнотуу үчүн аянтчалар болууга тийиш, сууну сордургуч менен алууга мүмкүнчүлүк түзүлүшү керек жана экиден кем эмес өрт өчүрүүчү транспорт кире алгандай өткөөл уюштурулушу керек).

Көлмөлөрдүн жана резервуарлардын саны жана алардын жайгашуусу КЧЖЭ 2.04.02 талаптарына ылайык аныкталат.

300 чейин бак тилкелери бар дача, бак өстүрүүчү бирикмелер өрткө каршы максаттарда көчүрмө мотопомпага ээ болушу керек; тилкелери 301ден 1000ге чейин болгон бирикмелерде – прицеп мотопомпа болуш керек; 1000ден ашуун болгон бирикмелерде – экиден кем эмес прицеп мотопомпа болуш керек.

Мотопомпаларды сактоо үчүн атайын жай сөзсүз курулуш керек.

5.10 Жалпы колдонуучу имараттар жана курулмалар бак тилкелеринин чегинен 4м кем эмес аралыкта болууга тийиш.

5.11 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарында жана анын чегинен тышкары таштандыларды үйүп ыргытууга тыюу салынат. Тиричилик калдыктары, адатта, дача, бак тилкелеринде эле жок кылынышы керек. Жок кылууга мүмкүн болбогон таштандылар (айнек,

металл, полиэтилен ж.б.) үчүн жалпы колдонуучу жерлерде контейнерлерди жайгаштырууга аянтчалар каралууга тийиш. Аянтчалар үч тараптан 1,5м кем эмес бийиктиктеги туюк тосмо менен тосулуп, катуу жабуу менен жабылып, тилкелердин чегинен 20м-ден жакын эмес 500м-ден алыс эмес аралыкта жайгашуусу керек.

5.12 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарынан үстүнкү агындарды жана дренаж сууларын кюветтерге жана арыктарга буруу дача, бак өстүрүүчү бирикменин аймагын мерчемдөө долбооруна ылайык ишке ашырылыш керек.

6 Дача, бак тилкелерин мерчемдөө жана куруу

6.1 Жеке дача, бак тилкелеринин аянты 0,04 гадан кем эмес кабыл алынат.

6.2 Жеке дача, бак тилкелеринин периметрин тор тосмо менен тосуп коюу сунушталат. Коңшулаш тилкелердин эки тараптуу жазуу түрүндөгү макулдугу боюнча (дача, бак өстүрүүчү бирикменин башкармалыгы менен макулдашылган учурда) башка типтеги тосмолорду орнотсо болот.

Дача, бак өстүрүүчү бирикменин мүчөлөрүнүн жалпы чогулушунун чечими боюнча көчө жана жол/өткөөлдөр жактан туюк тосмолорду орнотууга уруксат берилет.

6.3 Дача, бак тилкелеринде компост аянтчалары, аңы же жашиктери каралышы керек, канализация жок болгон учурда – даараткана болууга тийиш.

6.4 Дача, бак тилкелеринде турак курулуш же турак үй, чарба курулмаларын, алардын ичинде теплицаларды, жайкы ашкананы, мончону (саунаны), душту, серени же автомобиль үчүн гаражды тургузса болот.

Чарба курулмаларынын жергиликтүү салттар менен жана жайгашуу мүмкүнчүлүгү менен шартталган ар кандай түрлөрүн курууга уруксат берилет. Майда мал-жандыктарды жана куштарды багуу үчүн чарба курулмаларынын курамы, өлчөмү жана милдети, аларды тургузуу тартиби, ошондой эле санитардык-ветеринардык коопсуздукту сактоо боюнча талаптар Кыргыз Республикасынын 2014-ж. 30-декабрындагы №175 «Ветеринария жөнүндө» мыйзамына ылайык аныкталат.

6.5 Бир бак тилкесинин чегиндеги имараттар менен курулмалардын ортосундагы өрткө каршы аралык ченемдештирилбейт.

Коңшу тилкелерде жайгашкан турак имараттардын же турак үйлөрдүн ортосундагы өрткө каршы аралык көтөрүп туруучу жана тосмо материалдарга жараша 2-таблицада көрсөтүлгөндөрдөн кем болбошу керек.

2 - т а б л и ц а Тилкелердеги турак имараттарынын тобунун (же үйлөрдүн) же четки турак имараттарынын (же үйлөрдүн) ортосундагы өрткө каршы минималдуу аралык

	Көтөрүп туруучу жана тосуучу материалдар	Аралыктар, м		
		А	Б	В
А	Таш, бетон, темирбетон жана башка күйбөс материалдар	6	8	10
Б	Ошолор эле, күйбөс жана күйүшү кыйын материалдар менен корголгон жыгач перекрытиелери жана жабуулары менен.	8	10	12
В	Күйбөс, күйүшү кыйын жана күйүүчү материалдардан жасалган сөңгөктөр, каркас тосмо конструкциялары	10	12	15

Бир катар курулуштагы эки коңшу тилкедеги турак имараттарды же турак үйлөрдү жана эки катар курулуштагы төрт коңшу тилкедеги турак имараттарды же турак үйлөрдү топтоштуруп, блоктоштуруп коюуга уруксат берилет.

Мында ар бир топтогу турак имараттардын же турак үйлөрдүн өрткө каршы аралыктары ченемдештирилбейт, ал эми топтун четки турак имараттарынын же турак үйлөрүнүн арасындагы минималдуу аралык 2-таблицага ылайык кабыл алынат.

6.6 Турак имарат же турак үй көчөнүн кызыл сызыгынан 5м кем эмес аралыкта, жолдордун кызыл сызыгынан - 3м кем эмес аралыкта жайгашуусу керек.

Мында, жолдун карама-каршы жагында жайгашкан үйлөдүн ортосунда 2-таблицада көрсөтүлгөн өрткө каршы аралыктар эске алынышы керек. Чарба курулуштарынан көчөлөрдүн жана жолдордун кызыл сызыгына чейинки аралык 5м кем эмес болушу керек. Дача, бак өстүрүүчү бирикменин башкармалыгы менен макулдашып, серени же автомобиль гаражын тилкенин көчө же жол жактагы тосмосуна ыктап жайгаштырса болот.

6.7 Санитардык-тиричилик шарттар боюнча коңшу тилкенин чегине чейинки минималдуу аралык:

Турак имараттан (же үйдөн) - 3 м;

Майда мал-жандыктарды же кушту кармаганга курулуштардан - 4 м;
Башка курулуштардан - 1 м;
Бийик өскөн тал-теректердин сөңгөгүнөн - 4 м,
Орто өскөн тал-теректердин сөңгөгүнөн - 2 м;
Бадалдардан - 1 м.

Турак имарат (же үйдүн), чарба курулуштар менен коңшу тилкенин чегине чейинки аралык, эгерде үйдүн же курулуштун элементтери (эркер, кире бериштеги аянтча, сере, чатырдын салаңдап турган бөлүгү ж.б.) дубалдын түздүгүнөн 50см көп эмес чыгып турса, үйдүн цоколунан, цоколь жок болсо, курулуштун дубалынан ченелет.

Эгерде дубалдын түздүгүнөн 50см көп чыгып турса, аралык чыгып турган бөлүктөрдөн же алардын жерге түшкөн проекциясынан (чатырдын консоль сереси, түркүктө жайгашкан экинчи кабаттын элементтери) ченелет. Коңшу дача, бак тилкесинин чегинен 1м аралыкта дача, бак тилкелеринде чарба курулуштарын тургузууда чатырдын эңкейишин жаан-чачындан аккан суулар коңшу тилкеге түшпөгөндөй кылып тургузуу абзел.

6.8 Санитардык-тиричилик шарттар боюнча курулуштардын коңшу тилкенин чегине чейинки минималдуу аралыгы:

Турак имараттан (же үйдөн) душка, мончого(саунага), дааратканага чейин - 8м;

Кудуктан дааратканага жана компостко чейин - 8м.

Көрсөтүлгөн аралык чектеш тилкелердин курулуштарынын ортосунда да сакталууга тийиш.

6.9 Турак имаратка (же үйгө) чарба курулуштары ыкташып калган учурда коңшу тилкенин чегине чейинки аралык ар бир блоктолгон объекттен өз-өзүнчө ченелет, мисалы:

үй-гараж (үйдөн 3 м кем эмес, гараждан 1 м кем эмес);

үй- куш жана мал-жандыктар үчүн курулуш (үйдөн 3 м кем эмес, куш жана мал-жандыктар үчүн курулуштан 4 м кем эмес).

6.10 Автомобилдер үчүн гараждар өзүнчө турган, дачага, үйгө же чарба курулуштарына кошо курулган, жанаша курулган болушу мүмкүн.

6.11 Аянты 0,06 - 0,12 га болгон дача, бак тилкелеринде үстүнө катуу материалдар төшөлгөн курулуштарга, отмостторго, жолчолорго аймактын 30%нан көп эмес бөлүгүн гана жумшоо абзел.

7 Имараттардын жана курулмалардын көлөмдүү-мерчемдүү жана конструкциялык чечимдери

7.1 Турак имараттар жана үйлөр ар кандай көлөмдүү-мерчемдүү түзүлүштөр менен долбоорлонот(тургузулат).

7.2 Турак имараттардын же турак үйлөдүн жана чарба курулуштардын алдында жер төлөнүн жана погребдин болушуна уруксат берилет.

7.3 Турак бөлмөлөрдүн бийиктиги полдон шыпка чейин 2,2м кем эмес кабыл алынат.

Чарба бөлмөлөрүнүн бийиктигин, алардын ичинде жер төлөдө жайгашкандардын бийиктигин 2м кем эмес кабыл алуу абзел, погребдин бийиктигин чыгып турган конструкциялардын (устун, прогондор) алдына чейин - 1,6м кем эмес кабыл алуу керек.

Жыл бою жашай турган үйлөрдү долбоорлоодо КР КЧ 31-09 талаптарын эске алуу керек.

7.4 Турак имараттардын жана турак үйлөдүн экинчи кабатка, мансардага чыгуучу тепкичтери үйдүн ичинде да, сыртында да жайгашуусу мүмкүн. Аталган тепкичтердин параметрлери, ошондой эле жер төлө жана цоколь кабаттардын тепкичтери конкреттүү шарттарга жараша, адатта, КР КЧ 31-09 талаптарын эске алып, кабыл алынат.

7.5 Чатырдан түшкөн жаан-чачындарын агын сууларын коңшу тилкеге агызууга уруксат берилбейт.

8 Инженердик жабдуулар

8.1 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймагы КЧЖЭ 2.04.02 талаптарына жооп берген суу менен камсыздоо тутуму менен жабдылууга тийиш.

Чарба-ичүүчү суу менен камсыздоо, борборлоштурулган суу менен камсыздоо тутумунан да, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2016-ж. 11-апрелдеги № 201 токтому менен бекитилген СанЭЖЧ «Суу менен камсыздоо булактарын жана чарба-ичүүчү милдеттеги суу түтүктөрүн санитардык-коргоочу зоналары» баяндалган талаптарды сактап автономдуу – шахталардан, кичине түтүктүү кудуктардан, булактын каптажынан да болушу мүмкүн.

КЧЖЭ 2.04.01ге ылайык турак имараттарга жана турак үйлөргө суу түтүктөрүн киргизүүгө уруксат жергиликтүү канализация болгон учурда же борборлоштурулган канализация тутумуна туташтырылган учурда берилет.

Бак өстүрүүчү бирикмелердин аймагында суу түтүктөрүнүн тармагындагы суунун эркин жиреп чыгуусу 0,1 МПа кем болбошу керек.

8.2 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин жалпы колдонуучу жерлеринде ичүүчү суунун булагы каралууга тийиш. Ар бир булактын айланасында (артезиан скважиналарына гидрогеологдор орнотот) радиусу 30мден 50мге чейин болгон санитардык-коргоочу зонасы уюштурулат.

Суу топтоочу түйүн менен комплексте болгон артскважина үчүн I тилкенин зонасын жергиликтүү санитардык-эпидемиологиялык кызмат органдары менен макулдашып, 15 метрге чейин кыскартууга жол берилет.

8.3 Суу менен камсыздоо тутумундагы чарбага-ичүүгө керектелүүчү ичүүчү суунун сапатына карата гигиеналык талаптар Кыргыз Республикасынын «Ичүүчү суунун коопсуздугу» Техникалык регламенти» мыйзамына ылайык келиши керек.

8.4 Суу менен камсыздоо тутумунун эсебин жүргүзүү суунун чарбага-ичүүгө төмөндөгү ортосуткалык керектөө ченеминен келип чыгат:

сууну суу топтоочу колонкалардан, скважиналардан, кудук шахталарынан колдонгондо—1 жашоочуга бир суткага 30 - 50 л;

ички суу түтүктөрү жана канализация (ваннасы жок) менен камсыздалган учурда -1 жашоочуга бир суткага 125 - 160 л.

Үйдүн жанындагы тилкелерди сугаруу үчүн: жашылча-жемиштер үчүн— суткасына 3 - 15 л/м²; мөмө-жемиштүү бактарга - суткасына 10 - 15 л/м².

Суу түтүктөрү жана артезиан скважиналары бар болгон учурда сарпталган суунун эсебин алыш үчүн суу топтоочу жабдыктарда счетчиктерди коюу каралыш керек.

8.5 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарын өрткө каршы суу менен камсыздоону өрткө каршы көлмөлөрдү же резервуарларды түзүү аркылуу же тышкы суу түтүктөрүнүн тармагына кошулуу жолу менен жүргүзүүгө тийиш.

Тышкы суу түтүктөрүнүн тармагында ар бир 100м сайын өрт өчүрүүчү машиналар суу ала тургандай кылып, бириктирүүчү башчаларды орнотуу абзел.

Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарында жайгашкан суу мунаралары өрт өчүрүүчү машиналар суу ала тургандай түзүлүштөр менен(бириктирүүчү башчаларды) жабдылууга тийиш.

Өрткө каршы кызматтар менен макулдашуу боюнча, өрт өчүрүү максатында дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарынан 200м алыс эмес аралыкта жайгашкан табигый булактарды да колдонууга уруксат берилет.

Өрт өчүрүүгө сууну сарптоо - 5 л/с.

8.6 Кир-кокторду чогултууну, жок кылууну жана зыянсыздандырууну канализациялык жол менен эмес, жергиликтүү тазалоочу курулмалардын жардамы аркылуу жүргүзсө болот. Аларды жайгаштыруу жана орнотуу тиешелүү ченемдердин талаптарын аткаруу менен жана аныкталган тартипте макулдашылып жүргүзүлөт. Тилкелерге канализацияларды орнотууга уруксат заманбап технология менен иштеген жана тазаланган сууларды ченемдик көрсөткүчтөргө жеткирген, турак имараттарга 20м

чейинки санитардык-коргоочу зонасы менен, жабык типтеги суткасына 5миң м³ агын санына барабар бирдиктүү тазалоочу курулмаларга уруксат берилет.

КЧжЭ 2.04.03нин талаптарын аткарган учурда борборлоштурулган канализация тутумдарына кошулууга болот. Өзгөчө учурларда, борборлоштурулган канализация тутумдарына кошулууда, рельефтин төмөн жерлеринде жайгашкан тилкелерде жеринде тазалоочу курулмаларды орнотууга уруксат берилет.

8.7 Фекалийлерди канализация жолу менен эмес жок кылууда жеринде компост орнотуулар менен – пудр-клозеттер, биодааратканалар менен камсыздоо керек.

Люфт-клозет жана короодогу дааратканалардай орнотмолорду, ошондой эле тилкенин чегинен 1м аралык алыста бир-эки камералуу септиктерди жайгаштырууга жол берилет. IV климат районунда жана III Б райончосунда люфт-клозеттерди пайдаланууга тыюу салынат.

Ар бир жеке тилкеде жеринде кийин төмөндөтүлгөн жерлерге бурулган, өндүрүшү 1-3м³ чейинки тазалоочу курулмаларды жайгаштырууга уруксат берилет.

8.8 Душтун, мончонун, саунанын ж.б. чарба агын сууларын чогултууну жана тазалоону коңшу тилкенин чегинен 1м жакын эмес аралыкта жайгашкан гравий-кум төшөлгөн фильтр траншеясында же башка тазалоочу курулмаларда жүргүзүү керек. Ар бир учурда санитардык көзөмөл органдары менен макулдашуу боюнча чарба агын сууларын атайын жасалган арыкка тышкы кюветке төгүүгө болот.

8.9 Жылытылуучу үйлөрдө жылытуу жана жылуу суу менен камсыздоо автономдуу тутумдан болуусун алдын ала кароо керек, аларга: жылууулук менен камсыздоо булактары (меш, котел ж.б), ошондой эле жылытуучу куралдар жана суу ажыратуучу арматура кирет.

8.10 Үйлөрдү газ менен камсыздоо газ баллондордон, суюк газы бар резервуардык орнотмолордон же газ тармактарынан болууга тийиш. Газ тутумдарын долбоорлоо, газ плиталарын жана газдын сарпталуусун эсептөөчү куралды орнотуу МАКЧ 4.03-01 жана Газ чарбасында коопсуздук эрежелеринин талаптарына ылайык жүргүзүлүшү керек.

8.11 Ашканадагы ж.б. плиткаларды камсыздоого 12л ден көп батырган баллондор күйбөс материалдан үйгө бириктирилип курулган жайда же металл жашикте тышкы дубалдын туюк тилкесинин жанында имаратка кирүүчү жерге 5м жакын эмес аралыкта жайгаштырылууга тийиш.

8.12 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарындагы электр менен камсыздоо тармактары, адатта, аба чубалгылар аркылуу тартылат. Аба чубалгыларды тилкелердин тик үстүнөн алып өтүүгө тыюу салынат.

Жеке тартып алууларга уруксат берилет.

8.13 Үйлөрдүн электр жабдылышын жана чагылгандан корголушун РДС 34.21.122 талаптарына жана Газ чарбасында коопсуздук эрежелеринин талаптарына ылайык долбоорлоо керек.

8.14 Турак имаратта (үйдө) электр энергиясын керектөөнү эсептөө үчүн счетчиктин орнотулушун алдын ала кароо керек.

8.15 Дача, бак өстүрүүчү бирикмелердин аймактарындагы көчөлөрүндө жана жолдорунда тышкы жарыктандыруу каралууга тийиш. Жарыктандырууну башкаруу, адатта, кароолканадан жүргүзүлөт.

8.16 Кароолкананын бөлмөсү медициналык тез жардамды, өрт өчүрүүчү кызматты, милиция жана авария кызматтарын чакыра ала турган телефон же мобилдүү байланышы менен камсыздалууга тийиш.